LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS (ES) 2020/509

(2020. gada 3. aprīlis)

par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Rumānijā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 6. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Rumānijas izteiktos apsvērumus,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. pantu dalībvalstīm jāizvairās no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

(2) Stabilitātes un izaugsmes pakta (SIP) pamatā ir mērķis izmantot stabilu valsts finansiālo stāvokli kā līdzekli, lai stiprinātu priekšnosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai, ilgtspējīgai izaugsmei, kura ir labvēlīga jaunu darbavietu radīšanai.

(3) Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra saskaņā ar LESD 126. pantu, ko sīkāk reglamentē SIP ietvertā Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 ([1]), paredz pieņemt lēmumumu, ar kuru tiek atzīta pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšana. Protokolā Nr. 12 par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un LESD, ir izklāstītas papildu normas attiecībā uz pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu. Padomes Regula (EK) Nr. 479/2009 ([2]) paredz sīki izstrādātus noteikumus un definīcijas par to, kā piemērot minētās normas.

(4) LESD 126. panta 5. punkts nosaka Komisijai, ja tā uzskata, ka dalībvalstī pastāv vai var rasties pārmērīgs budžeta deficīts, pienākumu nosūtīt attiecīgajai dalībvalstij atzinumu un attiecīgi informēt Padomi. Komisija, ņemot vērā savu ziņojumu, kas pieņemts saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, un balstoties uz Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu, kurš pieņemts saskaņā ar LESD 126. panta 4. punktu, ir secinājusi, ka Rumānijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Tāpēc Komisija 2020. gada 4. martā ir adresējusi Rumānijai atbilstošu atzinumu un attiecīgi informējusi Padomi ([3]).

(5) LESD 126. panta 6. punktā noteikts, ka Padomei, pirms tā, pamatojoties uz vispārēju novērtējumu, pieņem lēmumu par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, ir jāizskata apsvērumi, ko var būt sniegusi attiecīgā dalībvalsts. Rumānijas gadījumā minētā vispārējā novērtējuma rezultātā ir pieņemti turpmāk minētie secinājumi.

(6) Saskaņā ar datiem, kurus Rumānijas iestādes paziņoja 2019. gada 30. septembrī un kurus pēc tam apstiprināja *Eurostat*, 2018. gadā vispārējās valdības budžeta deficīts Rumānijā sasniedza 3 % no iekšzemes kopprodukta (IKP), bet vispārējās valdības parāds bija 35 % no IKP. Ņemot vērā pārskatītos IKP rādītājus, par kuriem Rumānijas valsts statistikas birojs paziņoja pēc tam, kad tika publicēts *Eurostat* paziņojums presei, minētā attiecība nedaudz mainījās, attiecīgi deficīts 2018. gadā bija 2,9 % no IKP un parāds −34,7 % no IKP. Attiecībā uz 2019. gadu paziņojumā tika norādīts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts plānots 2,8 % apmērā no IKP.

([1]) Padomes 1997. gada 7. jūlija Regula (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

([2]) Padomes 2009. gada 25. maija Regula (EK) Nr. 479/2009 par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienoto Protokolu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru (OV L 145, 10.6.2009., 1. lpp.).

([3]) Visi ar pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas procedūru saistītie dokumenti par Rumāniju ir pieejami šādā tīmekļa vietnē: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/ongoing-excessive-deficit-procedures/romania_en

(7) Valdība 2019. gada 10. decembrī pieņēma fiskālo budžeta stratēģiju 2020.–2022. gadam ("fiskālā stratēģija"), kuras mērķrādītājs 2019. gadā ir vispārējās valdības budžeta deficīts 3,8 % apmērā no IKP. Tas pārsniedz un nav tuvu LESD noteiktajai atsauces vērtībai, kas ir 3 % no IKP. LESD noteiktās atsauces vērtības pārsniegšana 2019. gadā nav arī ārkārtēja, jo tās pamatā nav ne ārkārtēji apstākļi, ne arī nopietna ekonomikas lejupslīde LESD un SIP nozīmē. Komisijas 2020. gada ziemas prognozē paredzēts, ka reālais IKP pieaugs par 3,9 % 2019. gadā un 3,8 % 2020. gadā, savukārt izlaides starpība būs aptuveni nulle. Vienreizēji posteņi 2019. gadā sasniedza 0,1 % no IKP, un to iemesls bija vides zīmognodevas atmaksāšana par vieglajiem automobiļiem. Plānotā LESD atsauces vērtības pārsniegšana nav arī īslaicīga LESD un SIP nozīmē. Komisijas 2020. gada ziemas prognozē, kas papildināta ar fiskālajiem mainīgajiem lielumiem, paredzēts vispārējās valdības budžeta deficīts 4 % apmērā no IKP 2019. gadā, 4,9 % apmērā no IKP 2020. gadā un 6,9 % apmērā 2021. gadā. Prognozēto budžeta deficīta pieaugumu galvenokārt nosaka ievērojami pensiju palielinājumi. Fiskālajā stratēģijā valdība arī prognozē, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2020. un 2021. gadā saglabāsies virs LESD atsauces vērtības – prognozēts budžeta deficīts 3,6 % apmērā no IKP 2020. gadā un 3,4 % apmērā 2021. gadā. Līdz ar to LESD noteiktais budžeta deficīta kritērijs *prima facie* nav izpildīts.

(8) Rumānijas vispārējās valdības parāds 2018. gadā bija 34,7 % no IKP. Gan fiskālajā stratēģijā, gan Komisijas 2020. gada ziemas prognozē, kas papildināta ar fiskālajiem mainīgajiem lielumiem, paredzēts, ka vispārējās valdības parāds līdz 2021. gadam palielināsies, bet saglabāsies zem LESD noteiktās atsauces vērtības. Saskaņā ar fiskālo stratēģiju tiek prognozēts, ka 2021. gadā vispārējās valdības parāds palielināsies līdz 37,8 % no IKP. Komisija prognozē straujāku pieaugumu – līdz 41,9 % no IKP 2021. gadā. Tādējādi LESD noteiktais parāda kritērijs ir izpildīts.

(9) Saskaņā ar LESD 126. panta 3. punkta prasībām Komisija arī analizēja visus būtiskos faktorus LESD 126. panta 3. punktā noteiktajā ziņojumā. Kā noteikts Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 4. punktā, gadījumos, kad valdības parāda attiecība pret IKP nepārsniedz atsauces vērtību, posmos pirms lēmuma pieņemšanas par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu jāņem vērā attiecīgie faktori. Novērtējot Rumānijas atbilstību budžeta deficīta kritērijam, ir ņemti vērā attiecīgie faktori, jo īpaši efektīvas rīcības trūkums kopš 2017. gada, reaģējot uz Padomes ieteikumiem saskaņā ar būtiskas novirzes procedūru, Rumānijas panāktais niecīgais progress attiecībā uz strukturālajām reformām un augstie fiskālās stabilitātes riski, ar ko Rumānija saskarsies vidējā termiņā un ilgtermiņā. Minētie faktori nemaina secinājumu, ka LESD noteiktais budžeta deficīta kritērijs nav izpildīts,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

No vispārējā novērtējuma izriet, ka Rumānijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, jo nav izpildīts budžeta deficīta kritērijs.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē, 2020. gada 3. aprīlī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
G. GRLIĆ RADMAN